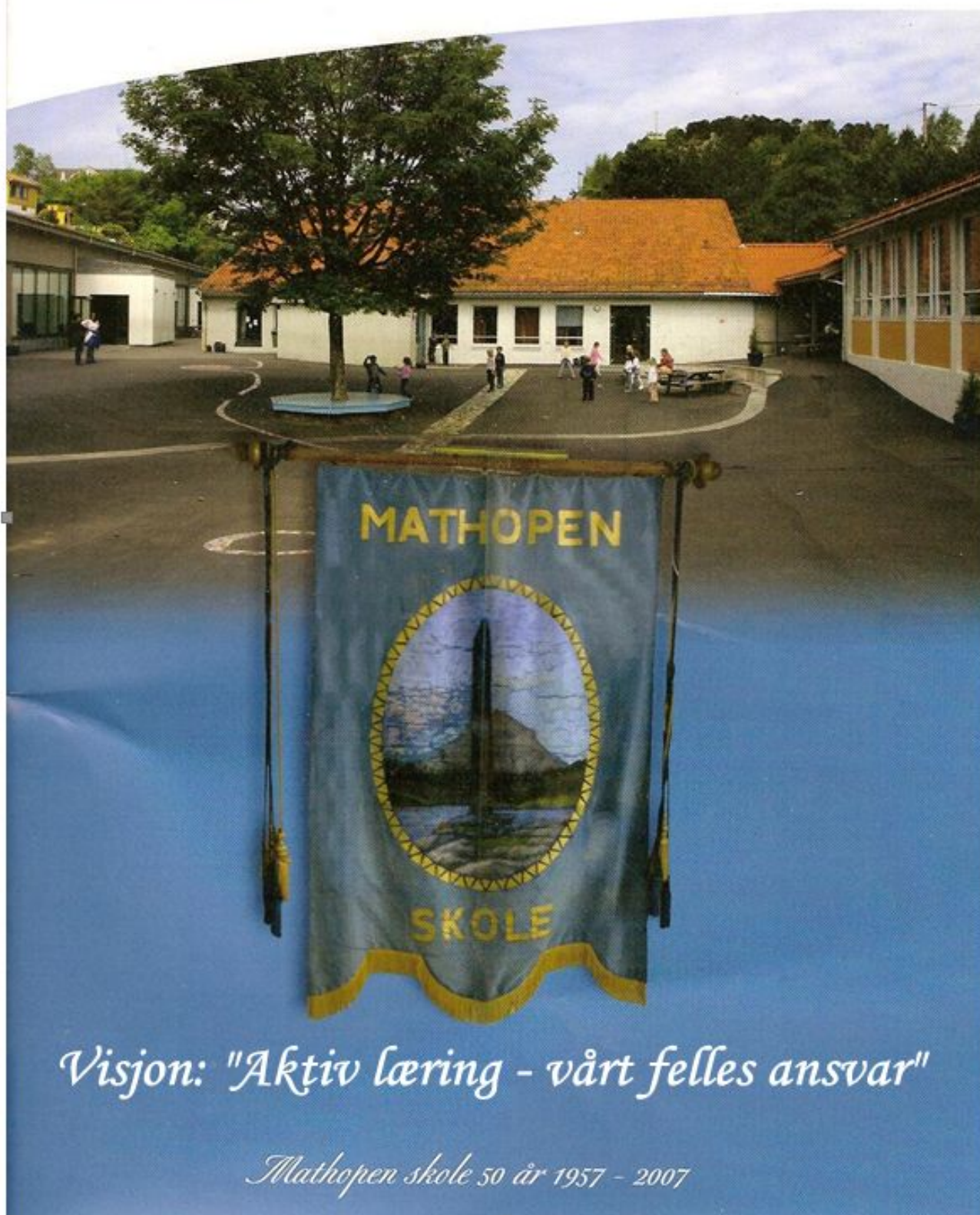

BERGEN KOMMUNE

Sosial læreplan

Visjon: "Aktiv læring - vårt felles ansvar"

Mathopen skole 50 år 1957 - 2007

INNHold

Forord	s. 2
Ordensregler	s. 4
Sosiale ferdigheter	s. 6
Årshjul trivselsmål	s. 7
Trivselstiltak	s. 8
Elevens læringsmiljø – lærerens muligheter	s. 9
Relasjonsbygging	
Nettvett	
Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø	s. 10
Aktivitetsplikten	

FORORD

Mathopen skole har gjennom mange år arbeidet aktivt med utvikling av elevenes sosiale kompetanse og et inkluderende læringsmiljø.

Den sosiale læreplanen skal være et konkret arbeidsverktøy for alle ansatte ved Mathopen skole. Planen skal brukes aktivt, og skal vise tiltak og system for hvordan Mathopen skole skal arbeide med utvikling av elevenes sosiale kompetanse og et inkluderende læringsmiljø.

Kapittel 9a i opplæringsloven slår fast at alle elever i grunnskoler og videregående skoler har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Skolen har et aktivt elevråd og et godt foreldresamarbeid. Alle trinnene velger to representanter som sitter i FAU og en sosialkomite med ansvar for ulike trivselstiltak på trinnet. Skolemiljøutvalget er skolens samarbeids- og rådsorgan for refleksjon og vurdering av kvaliteten på skolens arbeid i forhold til sosial kompetanse og psykososialt læringsmiljø. I tillegg skal skolemiljøutvalget med utgangspunkt i Bergen kommunes standard for sosial kompetanse og Mathopen skoles sosiale læreplan vurdere og justere skolens ståsted på området.

Holdningsskapende arbeid skal stå i fokus i sammenheng med utvikling av elevenes sosiale kompetanse og psykososialt læringsmiljø. Derfor håper undertegnede at den sosiale læreplanen skal være et godt arbeidsredskap for ansatte og foreldre for å sikre at Mathopen skole har et inkluderende læringsmiljø.

Mathopen skole, august 2020

Anne Myhrvold
Rektor

Ordensreglement

[Bergen kommunes forskrift om ordensreglement \(rundskriv 13/2011\)](#)

Vi har alle ansvar for at skoledagen skal bli god.

Lokale tilleggsregler for Mathopen skole, jf. §9-1 og §9-2 i forskrift om ordensreglement.

Lokale regler knyttet til orden

- Ingen har lov til å oppholde seg innendørs i friminuttene uten spesiell tillatelse. Ikke ballspill innendørs.
- Ingen har lov til å oppholde seg på toalettene uten grunn.
- Fotballspill skal foregå på fotballbanen. Andre ballspill er tillatt i oppmerket felt.
- Ingen har lov til å ha med seg eller bruke snop og tyggegummi på skolen.
- Tøy må merkes med navn.

Lokale regler knyttet til adferd

- PC kan kun brukes etter avtale med lærer.
- Mobiltelefoner og/eller andre kommunikative hjelpemidler skal ikke brukes i skoletiden. Dersom du har med slikt utstyr skal det ligge avslått i sekken hele dagen.
- Nettbrett og annet elektronisk utstyr skal ikke medbringes til skolen.
- Snøballkasting kun på blink.

Sykling til skolen er i samråd med FAU anbefalt etter godkjent sykkelprøve i 4. klasse. Bruk hjelm. Ingen sykling i skoletiden.

- Løperhjul er tillatt fra 3. klasse. Ingen bruk i skoletiden. Bruk hjelm. Oppbevaring på eget ansvar.

Skolen informerer om ordensreglementet på foreldremøtet om høsten. Foresatte og elev må skrive under på at de har lest og godtar ordensreglementet, inkludert reglene for bruk av internett (jfr. Avtale for elevers bruk av bergensskolens digitale nett).

VED BRUDD PÅ ORDENSREGLENE SKJER DETTE

- Samtale og avtale mellom elev og lærer/kontaktlærer. Informasjon til hjemmet etter behov.
- Samtale og avtale mellom elev og avdelingsledere/rektor. Hjemmet skal alltid orienteres.
- Dersom det spilles fotball utenom de avtalte områdene, kan ballen bli beslaglagt.
- Elever kan i spesielle tilfeller tas vekk fra fellesaktiviteter, friminutt eller enkelttimer og få annet tilsyn. I slike tilfeller skal foresatte ha beskjed.

- Dersom mobiltelefon og/eller andre kommunikative hjelpemidler, sykkel eller løperhjul brukes uten tillatelse i skoletiden, blir de innlevert til kontoret. Elevene vil få gjenstanden tilbake ved skoleslutt. Dersom hendelsen gjentar seg, må foresatte hente gjenstanden – de henvender seg på kontoret.
- Pålegg om å rette opp den skaden eleven selv har påført skolens eiendom og/ eller eiendeler - for eksempel rydde søppel, vaske gulv eller fjerne tagging.
- I spesielle tilfeller kan rektor fatte vedtak om bortvisning, jfr Opplæringsloven § 2-10.

De lokale ordensreglene er vedtatt i skolens samarbeidsutvalg.

SOSIALE FERDIGHETER

Utvikling av sosial kompetanse innebærer opplæring i sosiale ferdigheter. Vi vektlegger arbeid innenfor følgende læringsområder; Empati, samarbeid, selvhevdelse, selvkontroll, ansvar, humor og glede.

- Sosiale ferdigheter må læres
- Læringen skjer gjennom erfaringer, samtaler, modellering og øving
- God folkeskikk er «de gode skikkene folk bruker når de er sammen»
- Det er viktig at de voksne signaliserer de samme holdningene til barna

Empati:

- Gjennom samtaler i klassen arbeide med empati
- Lære å sette ord på egne følelser
- Lære elevene å lytte til hverandre
- Bevisstgjøring av egne og andres følelser og holdninger

Samarbeid:

- Lære å arbeide sammen med andre elever
- Lære elevene «å dra et lass i samme retning»
- Lære å akseptere beslutninger vi er uenig i

Selvhevdelse:

- Arbeide med elevenes selvbilde ved å synliggjøre elevenes sterke sider
- Lære elevene å reagere på plaging
- Lære elevene å ikke hevde seg på andres bekostning
- Lære å be om hjelp
- Lære å stole på seg selv og egne meninger, og våge å hevde disse
- Lære å ta ordet i en gruppe

Selvkontroll:

- Lære å bringe følelser under kognitiv kontroll
- Lære elevene å se seg selv utenfra
- Lære å ta opp problemstillinger, og prøve å se de fra ulike ståsted
- Lære å mestre avvisning
- Lære å mestre frustrasjon
- Lære å utsette behovstilfredsstillelse, og å lære å vente på tur
- Lære elevene alternative strategier for problemløsninger

Ansvar:

- Lære å forplikte seg for egen læring både faglig og sosialt
- Lære å ta ansvar for felles læringsmiljø
- Lære å tenke selvstendig og ut fra fellesskapets behov
- Lære å ta medansvar for hvordan en gruppe som helhet fungerer
- Følge skolens regler og trivselsmål

Humor og glede:

- Å kunne glede seg over ting i hverdagen, både alene og sammen med andre
- Lære å bruke humor som redskap for trivsel og glede

Mathopen skole bruker elementer fra flere ressurser i arbeid med sosial kompetanse:

- ★ [Link til livet](#)– livsmestring i skolen
- ★ [Psykologisk førstehjelp](#)
- ★ [Zippys venner](#)
- ★ [Det er mitt valg](#)
- ★ KOR - kartleggingsverktøy
- ★ [AART](#)

ÅRSHJUL TRIVSELSMÅL

Mathopen skole har utarbeidet trivselsmål som gjelder for alle trinn. Trivselsmålene er forankret i skolens arbeid med sosiale ferdigheter og LK20. Alle målene gjelder gjennom hele året, men vi har særlig fokus på et mål hver mnd. Elevene arbeider om å nå målene gjennom samtaler, visualisering, fortellinger, dikt, rollespill og annet. Trivselsmålene synliggjøres i klasserom, på morgensamlinger, ukeplaner og skjerm i skolens inngangsparti.

August: Vi lager klasseregler.

September: Jeg hilser og snakker høflig.

Oktober: Jeg kan stopp-regelen og følger denne.

November: Jeg sier fra hvis jeg eller andre ikke har det bra.

Desember: Jeg ber om hjelp og hjelper de som trenger det.

Januar: Jeg følger de voksne sine beskjeder.

Februar: Jeg tenker positivt om meg selv og andre.

Mars: Jeg holder orden i egne saker og tar ansvar for felles plikter.

April: Jeg gjør mot andre det jeg vil at andre skal gjøre mot meg.

Mai: Jeg lærer meg nye leker og deler med andre.

Juni: Jeg vurderer min egen innsats i arbeidet med trivselsmålene.

TRIVSELSTILTAK

Opplæringsloven § 9a-1; «Alle elever har rett på et fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring». Elevrådet, FAU og skolemiljøutvalget er viktige samarbeidspartnere i dette arbeidet. På Mathopen skole vektlegges tradisjoner som del av arbeidet med det psykososiale læringsmiljøet. Tradisjoner ved skolen som tar sikte på at alle elever skal oppleve trivsel, trygghet og tilhørighet er blant annet:

- ★ Arbeid med felles trivselsmål gjennom hele året
- ★ Trivselsmøter på alle trinn
- ★ Samarbeid på tvers av klassetrinn
- ★ Fadderordning – 6. tinns elever er faddere for 1. trinn
- ★ Morgensamling
- ★ Adventsamlinger
- ★ Trivselsledere / trivselsleker
- ★ Juleuke
- ★ Julemesse med musikkinnslag
- ★ Vinterfest for 6. og 7.trinn (arrangeres av FAU)
- ★ Kantine for mellomtrinnet noen ganger i året (i regi av elevrådet).
- ★ Karneval
- ★ Reiselivsmesse
- ★ Konserter
- ★ 7-fjells tur
- ★ Fotballturnering
- ★ Aktivitetsdager
- ★ Trafikkpatrulje

ELEVENS LÆRINGSMILJØ – LÆRERENS MULIGHETER

Mathopen skole arbeider kontinuerlig med å skape et inkluderende, trygt og godt læringsmiljø. Elevene får opplæring i sosiale ferdigheter og vi jobber for å skape et godt lærings- og klassemiljø. Et godt klassemiljø krever et godt samarbeid mellom lærere og elever/elevgrupper og mellom lærere og foresatte.

Det er ulike sentrale faktorer og praktiske grep som bidrar til utvikling av et positivt læringsmiljø. Mathopen skole har valgt å sette søkelys på følgende:

- Skape struktur, oversikt og forutsigbarhet for elevene
- Tydelige voksne
- De fysiske rammene
- Korte og presise instruksjoner fra lærer
- Fokus på positiv atferd
- Ha positive forventninger til elevene
- Sørge for at elevene opplever mestring
- Få og tydelig klasseregler
- Relasjonsbygging

Skole og SFO har som mål at elevene skal møte forutsigbare voksne gjennom hele dagen. Det er derfor viktig med nært samarbeid mellom skole og SFO slik at elevene møter felles holdninger og normer gjennom skolehverdagen.

Relasjonsbygging

Gode relasjoner er en del av grunnmuren i utviklende læringsprosesser. Vi bygger felles eierforhold til opplevelser, holdninger og regler. Alle de voksne i skolen har et særskilt ansvar for å bygge gode relasjoner både mellom elev- voksen og mellom elevene. Det er alltid den voksen som har ansvar for kvaliteten på relasjonen. Vi arbeider med relasjonsbygging blant annet ved å:

- Å vise at vi "ser" enkelteleven, bryr oss og viser omsorg.
- Å sørge for at alle elevene i klassen har noe å bidra med i fellesskapet.
- Øyekontakt., smil kan signalisere "jeg ser deg, jeg legger merke til deg, jeg liker deg".
- Det er et mål at alle elevene hører navnet sitt nevnt på en positiv måte hver dag.
- Realistiske mål og oppgaver som kan mestres, skaper opplevelse av å lykkes.
- Positiv forsterking ved bruk av ros. Ros for ønsket atferd har god virkning.
- Positiv forventning har en forebyggende virkning mot uønsket atferd.
- Elevsamtalen brukes både i forhold til faglig og sosial utvikling.

Nettvett

Arbeid med nettvett inngår i opplæring av digitale ferdigheter i ulike fag. I opplæringen bruker vi ulike ressurser som for eksempel:

<https://brukhue.no/>

<https://www.dubestemmer.no/voksne/laerere-og-andre>

<https://www.barnevakten.no/>

<https://nettvett.no/for-skole-eller-andre-som-jobber-med-barn/>

Oppfordringen fra elevrådet er: “Snakk med oss om hvordan vi har det på nettet”

Skolen sammen med FAU kan organisere temamøter om «Nettvett» for foreldre. På mellomtrinnet kan et slikt temamøte organiseres ved at elevene også deltar.

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø

Både ansatte, elever og foreldre/foresatte er sentrale i arbeidet med å skape et godt psykososialt læringsmiljø, samt i arbeidet med å forebygge og avdekke mobbing.

Opplæringsloven § 9a–1 sier at "alle elevar i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring." Alle ansatte på skolen er forpliktet etter Opplæringsloven § 9a til å arbeide for et mobbefritt skolemiljø.

Personalet ved Mathopen skole har arbeidet systematisk med kompetanseheving omkring hva som fremmer et inkluderende og hvilke rutiner som skal følges når vi ser/hører at barn opplever å ikke ha det trygt og godt på skolen.

«Mobbing av barn er handlinger fra voksne og/eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull person i fellesskapet og muligheten til medvirkning» (Lund, Helgeland, Kovac, 2017).

Aktivitetsplikten

Aktivitetsplikten deles opp i fem ulike handlinger:

- 1. Følge med**
- 2. Gripe inn**
- 3. Varsle**
- 4. Undersøke saken**
- 5. Sette inn tiltak**

Når vi ser eller hører at elever ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal det settes inn tiltak for at eleven igjen skal oppleve å ha det trygt og godt på skolen. Tiltakene settes inn i en aktivitetsplan. Både eleven og foreldre/foresatte skal uttale seg og bli hørt i forhold til tiltakene i planen. Planene skal evalueres etter en gitt periode. Den evalueres av lærer, elev og foresatte. Dette er ofte etter ca 4-5 uker. Tiltak kan justeres etter hvert i løpet av denne perioden. Noen planer må være aktiv i en lengre periode.

Det skal gjennomføres en STOPP-samtale med den/de elevene som har utøvet mobbingen. Forelder/foresatte blir informerte og involvert i dette arbeidet.